การสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ: การสังเคราะห์บทความวิจัยโดยวิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

Synthesis of Independent and Moderating Variables Affecting the Operational Performance of Full-Service Restaurants: A Research Article Synthesis by Systematic Literature Review

พรรษวรรณ สุขสมวัฒน์ (Patsawan Suksomwat) [1*]
กฤษฎา มูฮัมหมัด (Kritsada Muhammad) [2]
ณกมล จันทร์สม (Nakamol Chansom) [3]

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ เพื่อนำตัวแปรที่ได้ไปออกแบบกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาบริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ 2) เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ และ 3) เพื่อกำหนดสมมติฐานการวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ โดยการวิจัยครั้งนี้ ใช้บทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ จำนวน 249 บทความ ซึ่งเป็นบทความวิจัยที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566 จากการสืบค้นใน Google และ Google Scholar พบตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ตัวแปรต้น จำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ การเป็นผู้ประกอบการ ตัวแปรส่งผ่าน จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ นวัตกรรม และความได้เปรียบในการแข่งขัน จากนั้นนำตัวแปรทั้งหมดมาออกแบบกรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปร และกำหนดสมมติฐานในการวิจัยเชิงปริมาณได้ทั้งหมด 9 สมมติฐาน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

Abstract

This study aimed to achieve three objectives: (1) to examine the context of research articles included in the systematic literature review, (2) to synthesize antecedent and mediating variables influencing the operational efficiency of various business types, and (3) to propose quantitative research hypotheses illustrating the relationships between antecedent, mediating, and dependent

[1*] นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต (Doctor of Business Administration, Graduate School, Rangsit University) E-mail: patsawan2549@gmail.com

[2] อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต รังสิต (Doctor of Business Administration, Graduate School, Rangsit University) E-mail: kritsaada.m@rsu.ac.th

[3] อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต (Doctor of Business Administration, Graduate School, Rangsit University) E-mail: nakamol.c@rsu.ac.th

[*]Corresponding author, e-mail: patsawan2549@gmail.com

variables affecting the operational efficiency of full-service restaurants. The research analyzed 249 articles published between 2015 and 2023, focusing on variables influencing operational efficiency across different industries. The articles were retrieved from Google and Google Scholar. A data recording form was utilized as the research instrument, covering two key areas: (1) the context of the articles, including publication year, geographic region of data collection, and publisher, and (2) antecedent and mediating variables affecting the dependent variable.

The findings identified one antecedent variable: entrepreneurship, and two mediating variables: innovation and competitive advantage that significantly influenced operational efficiency. Based on these variables, a conceptual framework for quantitative research was developed, outlining the directional relationships among variables and proposing nine quantitative research hypotheses.

Keywords: Operational Performance, Full-Service Restaurants, Systematic Literature Review

วันที่รับบทความ: 23 กันยายน 2567 วันที่แก้ไขบทความ : 12 พฤศจิกายน 2567 วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 21 พฤศจิกายน 2567

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ธุรกิจร้านอาหารถือว่าเป็นธุรกิจที่มีความผันผวนสูง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งรัฐบาลมีมาตรการควบคุมการดำเนินงานของร้านอาหารค่อนข้างเข้มงวด ตั้งแต่มาตรการล็อคดาวน์ การปิดการให้บริการในห้างร้าน การไม่ให้ผู้บริโภครับประทานอาหารภายในร้าน รวมไปถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงและความกังวลของผู้บริโภคภายในประเทศ จึงส่งผลให้รายได้ของธุรกิจร้านอาหารในปี พ.ศ. 2564 ลดลงร้อยละ 5.6 ต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2563 ที่ลดลงร้อยละ 15 (TTB Economic Analysis Center, 2024) แต่เมื่อสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลง รวมทั้งมีการเข้ามาของแพลตฟอร์มให้บริการจัดส่งอาหาร ซึ่งมีส่วนสำคัญในกิจกรรมการขนส่งอาหารไปยังผู้บริโภค ทำให้เกิดทางเลือกในการบริโภคอาหารภายใต้สถานการณ์วิกฤต และช่วยให้ร้านอาหารสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จากข้อมูลของ Department of Business Development (2024) ในปี พ.ศ. 2566 (ม.ค.-ก.ค.) ภาพรวมการจัดตั้ง-เลิกกิจการของธุรกิจร้านอาหาร มีนิติบุคคลกลุ่มร้านอาหารจัดตั้งกิจการใหม่ 2,956 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.13 เมื่อเทียบกับปีก่อน และเลิกกิจการ 284 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.27 เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งถือว่าร้านอาหารในกรุงเทพและปริมณฑลส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นและลดลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

อย่างไรก็ดี จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (Department of Business Development, 2024) พบว่าสถิติการจัดตั้ง-เลิกกิจการของธุรกิจร้านอาหารในปี พ.ศ. 2567 (ม.ค.-พ.ค.67) ธุรกิจร้านอาหารมีสถิติการจัดตั้งมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 มีจำนวน 1,775 กิจการ รองจากธุรกิจการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย และมีสถิติเลิกกิจการมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน โดยมีจำนวน 159 กิจการ รองจากธุรกิจการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย เนื่องจากร้านอาหารเป็นธุรกิจที่มีความผันผวนสูง เพราะได้รับผลกระทบจากปัจจัยแวดล้อมภายนอก แต่กระนั้นก็เป็นธุรกิจที่สามารถจัดตั้งกิจการได้ง่าย แต่การรักษากิจการให้ยั่งยืนเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก โดยนิติบุคคลร้านอาหาร จำนวนร้อยละ 55 มีอายุกิจการเฉลี่ยเพียง 0-4 ปี และยังมีความต้านทานต่อวิกฤตต่ำ (Office of Trade Policy and Strategy, 2023) แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของร้านอาหาร ในมุมมองของผู้ประกอบการร้านอาหาร เกี่ยวกับการพัฒนาผลการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หรือในมุมมองของผู้บริโภคเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้บริการ ความต้องการในการใช้บริการ ความจงรักภักดีของผู้บริโภคจำนวนค่อนข้างมาก แต่ผลที่ได้จากการวิจัยในอดีตก็ยังไม่สามารถส่งผลให้ร้านอาหารมีสถิติการเลิกกิจการที่ลดลงได้

ดังนั้น นักวิจัยจึงต้องการศึกษางานวิจัยในอดีตที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ โดยผลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบสามารถนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางให้ร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้สถิติการเลิกกิจการของธุรกิจประเภทนี้ลดลงได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์บทความวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นการนำบทความวิจัยมาสังเคราะห์ใน 3 ประเด็นต่อไปนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาบริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

1.2.2 เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

1.2.3 เพื่อกำหนดสมมติฐานการวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นบทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร เป็นบทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015-2023 รวมระยะเวลา 9 ปี

1.3.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นบทความวิจัยในฐานข้อมูลออนไลน์ โดยค้นหาแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Search) ใช้เครื่องมือในการค้นหา คือ Google และ Google Scholar

2. แนวคิดทฤษฎี

2.1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

คำว่าประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Performance จากการทบทวนวรรณกรรมในเอกสารวิชาการต่าง ๆ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานขององค์กร ในการวัดความสามารถในการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านต่าง ๆ หรือเป็นการจัดการห่วงโซ่อุปทานสีเขียวที่ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพองค์กรในระยะยาว ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยจะทำให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร สามารถวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้หลายมิติ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัด 2 ด้าน ได้แก่ ตัวชี้วัดทางการเงินและตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Kiyabo & Isaga, 2020; Mulyana & Hender, 2020; Lubis & Basbeth, 2021; Anggraini, Puttri, & Nabila, 2022; Aunyawong, 2024)

2.2 ร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ

คำว่าร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Full-Service Restaurants จากการทบทวนวรรณกรรมในเอกสารวิชาการต่าง ๆ สรุปได้ว่า ร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ หมายถึง ร้านอาหารที่ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มแบบครบวงจร มีเมนูอาหารทั้งอาหารคาวและอาหารหวานที่หลากหลาย อาหารและเครื่องดื่มมีคุณภาพสูงแต่จะมีราคาแพงกว่าร้านอาหารประเภทอื่น โดยมีพนักงานที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ในการให้บริการไปเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่มให้ถึงโต๊ะ พร้อมทั้งมีบริการเสริมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานอาหาร

บรรยากาศของร้านจะเป็นกันเองและส่วนตัว เหมาะกับการมารับประทานอาหารเป็นกลุ่ม หรือทานกับครอบครัว ญาติ พบปะเพื่อนหรือจัดกิจกรรมสังสรรค์ และร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบจะมีการส่งมอบอาหารที่ตรงเวลาเพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ing, Lin, Xu, & Thurasamy, 2019; Filimonau, Todorova, Mzenbe, Sauer, & Yankholmes, 2020; Filimonau, Zhang, & Wang, 2020; Lee, Chua, & Han, 2020; Mandracchia, Tarro, Valls, & Solà, 2021; Changalima & Elias, 2024)

2.3 การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

คำว่าการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Systematic Literature Review จากการทบทวนวรรณกรรมในเอกสารวิชาการต่าง ๆ สรุปได้ว่า การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่มีอยู่อย่างมีโครงสร้างและเป็นระบบ ในการค้นหา ประเมิน และสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่มีอยู่ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและเชื่อถือได้ซึ่งสามารถตอบคำถามในงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ (Lame, 2019; Okoli, 2015)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Literature Review) เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ และนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมมติฐานการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปริมาณ ที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยด้วยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้ ได้มีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1.1 ประชากร ได้แก่ บทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015-2023 รวมระยะเวลา 9 ปี โดยศึกษาจากบทความวิจัยในฐานข้อมูลออนไลน์ของต่างประเทศ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในระหว่างปี ค.ศ. 2015-2023 รวมระยะเวลา 9 ปี จำนวนทั้งหมด 249 บทความ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกคุณลักษณะของบทความวิจัย ประกอบไปด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นบริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วย ปีที่ตีพิมพ์บทความ กลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูล และสำนักพิมพ์ และ 2) ประเด็นตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม

3.3 เกณฑ์ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้ มีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ 1) มีการตั้งคำถามการวิจัยที่ชัดเจน โดยการทบทวนวรรณกรรมจะต้องเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือสมมติฐานที่ชัดเจน 2) มีกลยุทธ์ในการค้นหางานวิจัยที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน 3) มีเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ชัดเจน รวมทั้งเกณฑ์ในการคัดออก เพื่อลดอคติในการคัดเลือกงานวิจัย 4) มีการประเมินคุณภาพของงานวิจัยอย่างชัดเจน และ 5) มีการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพขึ้นอยู่กับประเภทของข้อมูล (Lame, 2019) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ดังนี้

3.3.1 เงื่อนไขในการสืบค้นงานวิจัย ผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะบทความวิจัยที่แสดงแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้ตัวแปร และทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรในงานวิจัยที่ชัดเจน โดยผู้วิจัยค้นหาบทความวิจัยทั้งหมด 1,000 บทความ พบงานวิจัยที่แสดงแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 285 บทความ จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกบทความที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 2015-2023 ได้ทั้งหมด 249 บทความ

3.3.2 ช่องทางในการค้นหางานวิจัย ผู้วิจัยค้นหางานวิจัยจากวารสารต่างประเทศ ที่อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ โดยค้นหาแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Search) ใช้เครื่องมือในการค้นหา คือ Google และ Google Scholar

3.3.3 เกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานเข้า โดยเป็นบทความวิจัยที่แสดงแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย ที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในระหว่างปี ค.ศ. 2015-2023 รวมระยะเวลา 9 ปี

3.3.4 เกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานออก โดยเป็นบทความวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ก่อนปี ค.ศ. 2015

3.3.5 การกำหนดคำในการสืบค้น ผู้วิจัยใช้คำในการสืบค้นที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารรวมไปถึงธุรกิจประเภทต่าง ๆ ได้แก่ Restaurant Performance, Performance, Business Performance, Firm Performance และ Organization Performance

4. สรุปผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ พบงานวิจัยที่มีตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ จำนวน 249 บทความ ในระหว่างปี ค.ศ. 2015-2023 รวมระยะเวลา 9 ปี สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ได้ดังนี้

4.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยศึกษาบริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ แสดงได้ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 บริบทของบทความวิจัยที่นำมาใช้ในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

ธุรกิจ / เกณฑ์	อาหาร	บริการ	การค้า	ผลิต	ไม่ระบุ	รวมทั้งหมด
ปีที่ตีพิมพ์บทความ						
2015	2	5	0	0	0	7
2016	7	4	2	1	0	14
2017	13	3	3	1	0	20
2018	10	4	1	2	0	17
2019	6	9	8	0	0	23
2020	18	8	11	6	0	43
2021	16	13	17	6	1	53
2022	17	17	12	0	2	48
2023	5	12	5	2	0	24
รวม	**94**	**75**	**59**	**18**	**3**	**249**
กลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูล						
อเมริกา	16	4	1	1	1	23
ยุโรป	9	11	4	1	0	25
เอเชีย	54	46	35	14	1	150
ออสเตรเลีย	5	2	2	0	0	9
แอฟริกา	4	7	11	0	1	23
อเมริกาใต้	3	0	3	0	0	6
มากกว่า 2 ประเทศ	3	5	1	1	0	10
ไม่ระบุ	0	0	2	1	0	3
รวม	**94**	**75**	**59**	**18**	**3**	**249**
สำนักพิมพ์						
MDPI	16	21	7	3	0	47
Emerald	27	23	17	6	0	73
Elsevier	15	4	1	1	0	21
Taylor & Francis	5	2	3	1	0	11
Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity	1	0	2	1	0	4
People and Global Business Association	1	0	2	0	0	3
อื่นๆ	13	15	14	3	1	46
ไม่ระบุ	16	10	13	3	2	44
รวม	**94**	**75**	**59**	**18**	**3**	**249**

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า จำนวนบทความที่ใช้ในการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมด 249 บทความ โดยผู้วิจัยแยกประเภทบทความออกได้เป็น 5 ธุรกิจ เรียงตามลำดับจำนวนบทความที่มากที่สุด ได้แก่ ธุรกิจอาหาร จำนวน 94 บทความ ธุรกิจบริการ จำนวน 75 บทความ ธุรกิจการค้า จำนวน 59 บทความ ธุรกิจผลิต จำนวน 18 บทความ และไม่ระบุธุรกิจ จำนวน 3 บทความ โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกบทความ 3 เกณฑ์ ได้แก่ ปีที่ตีพิมพ์บทความ กลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูล และสำนักพิมพ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปีที่ตีพิมพ์บทความ อยู่ระหว่าง ค.ศ. 2015-2023 รวมทั้งหมด 9 ปี โดยปีที่ตีพิมพ์บทความที่พบงานวิจัยที่มีตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ มากที่สุด เรียงลำดับตามจำนวนบทความ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ค.ศ. 2021 จำนวน 53 บทความ ค.ศ. 2022 จำนวน 48 บทความ และ ค.ศ. 2020 จำนวน 43 บทความ ตามลำดับ

กลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มประเทศ โดยกลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูลที่พบงานวิจัยที่มีตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ มากที่สุด เรียงลำดับตามจำนวนบทความ 3 ลำดับแรก ได้แก่ เอเชีย จำนวน 150 บทความ ยุโรป จำนวน 25 บทความ และอเมริกาและแอฟริกา มีจำนวนเท่ากัน คือ 23 บทความ ตามลำดับ

สำนักพิมพ์ แบ่งออกเป็น 8 สำนักพิมพ์ โดยสำนักพิมพ์ที่พบงานวิจัยที่มีตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ มากที่สุด เรียงลำดับตามจำนวนบทความ 3 ลำดับแรก ได้แก่ Emerald จำนวน 73 บทความ MDPI จำนวน 47 บทความ และอื่นๆ จำนวน 46 บทความ ตามลำดับ

4.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรในบทความวิจัยจำนวน 249 บทความ โดยแยกประเภทตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรต้น ตัวแปรส่งผ่าน และตัวแปรตาม พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 กลุ่ม โดยพิจารณาเฉพาะบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ ได้ผลการสังเคราะห์ตัวแปรแสดงได้ดังตารางที่ 2-4 ดังนี้

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
Entrepreneurial Competencies, Innovation Innovativeness, Innovation Contribute, Proactiveness, Risk Taking, Risk-Taking Propensity, Pro-Activeness, Entrepreneurial Orientation, Entrepreneurial Self-Efficacy	SME Performance, SMEs' Performance, Business Performance, Franchisee Performance, SME hotel Performance, Restaurant Performance
Entrepreneurial Orientation, Entrepreneurial Self-Efficacy	Innovativeness, Network Innovation Agility, Affects Innovation, Innovation Activity
Entrepreneurial Orientation, Entrepreneurial Self-Efficacy	Energy Efficiency
Entrepreneurial Orientation, Entrepreneurial Self-Efficacy	Environmental Performance
Entrepreneurial Self-Efficacy	Marketing Performance
Business Model Innovation, Innovation Capability, Entrepreneurial Orientation	Sustainable Competitive Advantage, Competitive advantage, Positional Advantage

จากตารางที่ 2 อธิบายได้ว่า จากการสังเคราะห์ตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามของธุรกิจประเภทต่าง ๆ พบว่า ตัวแปรต้นที่สังเคราะห์ได้ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ และกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับนวัตกรรม โดยตัวแปรต้นจะส่งผลไปยังตัวแปรตาม 3 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กลุ่มตัวแปรนวัตกรรม และกลุ่มตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อตัวแปรตามของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

ต้นแปรส่งผ่าน	ตัวแปรตาม
Competitive Advantage, Competitiveness	Business Performance, Performance, Organization Performance
Innovation, Innovation Adoption, Innovation Behavior, Innovative Performance, Innovativeness, Innovativeness Orientation, Product Innovation, Business Model Innovation, Open Innovation, Organization Innovation	Upscale Restaurant Performance, Sustainable Firm Performance, SMEs' Performance, Financial Performance, Organization Performance, Performance, Firm Performance, Hotel Performance, Restaurant Performance, Sustainable Competitive Advantage, Business Performance
Sustainable Competitive Advantage	Sustainable Business Performance, Sustainable Performance, Sustainable Supply Chain Performance

ตัวแปรส่งผ่าน	ตัวแปรตาม
Proactiveness, Entrepreneurial Self-Efficacy, Entrepreneurial Orientation, Entrepreneurial Competency	Organization Performance, Restaurant Innovation Activities, Business Performance (Management Process), Business Performance

จากตารางที่ 3 อธิบายได้ว่า จากการสังเคราะห์ตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อตัวแปรตามของธุรกิจประเภทต่าง ๆ พบว่า ตัวแปรส่งผ่านที่สังเคราะห์ได้ แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขัน กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับนวัตกรรม และกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ โดยตัวแปรส่งผ่านจะส่งผลไปยังตัวแปรตาม 3 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กลุ่มตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน และกลุ่มตัวแปรนวัตกรรม

ตารางที่ 4 ประเภทของตัวแปร

ตัวแปร	ประเภทของตัวแปร		
	ตัวแปรต้น	ตัวแปรส่งผ่าน	ตัวแปรตาม
การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation)	✓	✓	
นวัตกรรม (Innovation)	✓	✓	✓
ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage)		✓	✓
ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Performance)			✓

จากตารางที่ 4 อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวแปรที่เป็นได้เฉพาะตัวแปรต้น ได้แก่ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มตัวแปรที่เป็นได้ทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่าน ได้แก่ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ และกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับนวัตกรรม กลุ่มตัวแปรที่เป็นได้เฉพาะตัวแปรส่งผ่าน ได้แก่ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขัน กลุ่มตัวแปรที่เป็นได้ทั้งตัวแปรส่งผ่านและตัวแปรตาม ได้แก่ กลุ่มตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กลุ่มตัวแปรนวัตกรรม และกลุ่มตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน และกลุ่มตัวแปรที่เป็นได้เฉพาะตัวแปรตาม ได้แก่ กลุ่มตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

4.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อกำหนดสมมติฐานการวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่าน ที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ

จากการสังเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พร้อมทั้งแยกประเภทของตัวแปรออกเป็นตัวแปรต้น ตัวแปรส่งผ่าน และตัวแปรตาม ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสัมพันธ์ของตัวแปร และสามารถกำหนดสมมุติฐานของการวิจัยได้ ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม

ผู้ประกอบการมีความสำคัญต่อนวัตกรรม โดยผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ การเปิดตลาดใหม่ การจัดรูปแบบโครงสร้างองค์กรใหม่ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในตลาด (Lee, Hallak, & Sardeshmukh, 2016) จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อนวัตกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการและความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การเป็นผู้ประกอบการที่ดีจะทำให้องค์กรมีการพัฒนาทรัพยากรที่หายาก และความสามารถเฉพาะขององค์กรที่มีคุณค่า ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ และหาได้ยาก ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน นอกจากนี้องค์กรยังสามารถสร้างผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่เป็นเอกลักษณ์ และมีความแตกต่างจากคู่แข่งขันได้ (Kiyabo & Isaga, 2020) จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2: การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การเป็นผู้ประกอบการมีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรอย่างมาก โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่องค์กรมีทรัพยากรจำกัด ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องเปิดรับโอกาสใหม่ ๆ และรับมือกับความเสี่ยง ซึ่งจะส่งผลทางบวกต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ธุรกิจเติบโตขึ้นและมีกำไรสูงขึ้น รวมทั้งมีความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดที่เพิ่มมากขึ้น (Ribeiro et al., 2021) จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3: ผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรมและความได้เปรียบในการแข่งขัน

งานวิจัยของ Lee, Hallak, and Sardeshmukh (2016) นำเสนอว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การปรับปรุงคุณภาพและชื่อเสียง การลดต้นทุน จะช่วยให้องค์กรถูกลอกเลียนแบบได้ยาก และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้ในระยะยาว จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 4: นวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรมและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

นวัตกรรมขององค์กรจะทำให้เกิดแนวคิดแปลกใหม่และมีแนวโน้มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการในการดำเนินงานใหม่มากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างรายได้และผลกำไรที่เพิ่มตามมา โดยสิ่งที่เกิดขึ้นนี้จะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร (Lubis & Basbeth, 2021) จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 5: นวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างความได้เปรียบในการแข่งขันและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ความได้เปรียบในการแข่งขันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้วยการสร้างตำแหน่งทางการแข่งขันที่แข็งแกร่งและสามารถสร้างกำไรที่สูงกว่า สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้มากกว่า จะส่งผลให้องค์กรเติบโตได้เปรียบทางด้านราคา สร้างความแตกต่างทางผลิตภัณฑ์ ซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขันนี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร (Na, Kang, & Jeong, 2019) จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 6: ความได้เปรียบในการแข่งขันมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการ นวัตกรรม และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

Lubis & Basbeth (2021) นำเสนอว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร โดยการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงานและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 7: การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานผ่านนวัตกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการ ความได้เปรียบในการแข่งขัน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

Kiyabo & Isaga (2020) นำเสนอว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ถูกส่งผ่านจากความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งหมายความว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 8: การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานผ่านความได้เปรียบในการแข่งขัน

ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ประกอบการ นวัตกรรม ความได้เปรียบในการแข่งขัน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

งานวิจัยของ Ribeiro et al. (2021) ค้นพบว่า การเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญต่อการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่จะส่งผลต่อนวัตกรรมและยังช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ทำให้องค์กรเกิดความแตกต่าง สามารถสร้างความเป็นผู้นำและทำให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ยั่งยืน จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 9: การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานผ่านนวัตกรรมและความได้เปรียบในการแข่งขัน

5. อภิปรายผล

การสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ: การสังเคราะห์บทความวิจัยโดยวิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ว่า

ปีที่มีการตีพิมพ์บทความมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ค.ศ. 2021 จำนวน 53 บทความ ค.ศ. 2022 จำนวน 48 บทความ และ ค.ศ. 2020 จำนวน 43 บทความ อาจมีสาเหตุมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เริ่มระบาดในปี ค.ศ. 2019 ทำให้เกิดผลกระทบกับธุรกิจในภาพกว้าง ธุรกิจมากมายต้องปิดตัวไปเนื่องจากประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการลดลงจนไม่สามารถสร้างผลกำไรได้ โดยเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2020 มีธุรกิจประมาณ 15 ล้านธุรกิจ แต่ในช่วงเริ่มต้นของการระบาดในเดือนมีนาคม จำนวนธุรกิจลดลงเหลือ 11 ล้านธุรกิจ ซึ่งแสดงถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงเวลาอันสั้น (Kalogiannidis, 2020) จึงส่งผลต่อความต้องการศึกษาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการฟื้นฟูธุรกิจให้สามารถกลับมาดำเนินกิจการได้ตามปกติ จึงทำให้ช่วงปี ค.ศ. ดังที่กล่าวมาแล้วสามารถค้นพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรมากที่สุด

กลุ่มประเทศที่เก็บข้อมูลที่มีงานวิจัยประเภทธุรกิจอาหารมากที่สุด คือ กลุ่มประเทศเอเชีย จำนวน 54 บทความ รองลงมา คือ กลุ่มประเทศอเมริกา จำนวน 16 บทความ เนื่องจากกลุ่มประเทศเอเชียมีศักยภาพในการผลิตอาหารที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของโลก เนื่องจากเอเชียเป็นแหล่งผลิตข้าวหลักที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดมากกว่าร้อยละ 90 ของการผลิตข้าวทั่วโลก และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี ค.ศ. 2004-2013 ซึ่งเกิดจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกและการลงทุนในภาคการเกษตร นอกจากนี้ประเทศอินเดีย ไทย และเวียดนามยังเป็นผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญในตลาดโลก (Bandumula, 2018) นอกจากนี้ ยังมีประเทศที่มีวัฒนธรรมด้านอาหารที่โด่งดัง เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก ก็ยังอยู่ในประเทศกลุ่มเอเชีย ได้แก่ ประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านอาหารรสเผ็ดและเปรี้ยว ประเทศญี่ปุ่น มีอาหารเป็นที่รู้จัก เช่น ซูชิ ราเม็น ประเทศจีน มีความหลากหลายของอาหาร ประเทศอินเดีย มีอาหารรสชาติเข้มข้น และประเทศเวียดนาม มีอาหารที่สดใหม่และรสชาติกลมกล่อม (Putra, Putra, & Novianti, 2023) ส่วนกลุ่มประเทศอเมริกา เป็นประเทศที่ประชากรมาจากหลายประเทศ ทำให้เกิดวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมทั้งอาหารที่มีความน่าสนใจ จึงทำให้เกิดการวิจัยเกี่ยวกับอาหารจำนวนมาก

สำนักพิมพ์ที่มีบทความวิจัยที่เกี่ยวกับธุรกิจอาหารมากที่สุด 3 ลำดับ แรก ได้แก่ Emerald จำนวน 27 บทความ MDPI จำนวน 16 บทความ และ Elsever จำนวน 15 บทความ เนื่องจาก สำนักพิมพ์เหล่านี้มีรูปแบบคือ Open Access (OA) ซึ่งเป็นสารสนเทศที่เป็นผลงานวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งบทความวารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นและใช้งานได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่ายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Thaothip, 2010) จึงทำให้เป็นที่สนใจของนักวิชาการในการส่งบทความมาเผยแพร่ยังสำนักพิมพ์นี้เป็นจำนวนมาก

ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประเภทต่าง ๆ จำแนกได้เป็น 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการเป็นผู้ประกอบการ เป็นตัวแปรที่นิยมใช้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากผู้ประกอบการต้องเป็นผู้สร้างความได้เปรียบในตลาด ต้องมีความสามารถในการจัดการ และการตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์

เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ แนวคิด การให้บริการ หรือช่องทางการตลาดใหม่ และการจัดการภายในองค์กร เพื่อให้องค์กรมีความสามารถทางการแข่งขันได้เป็นอย่างดี (Hajizaden & Kazemi, 2022) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Linton (2019) ยังนำเสนอในเพิ่มเติมว่า ลักษณะของผู้ประกอบการจะต้องเน้นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สามารถรับความเสี่ยง มองหาโอกาสใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ และเติบโต ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการด้วยเช่นกัน

ตัวแปรนวัตกรรม เป็นตัวแปรที่นิยมใช้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจาก นวัตกรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับธุรกิจที่ต้องการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 (Ketchen & Craighead, 2020) โดยเฉพาะในภาคร้านอาหาร (Cha, 2020; Kim, Kim, & Hwang, 2021) โดยนวัตกรรมมีความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของ SMEs เพื่อให้เกิดความได้เปรียบ เพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Widyanti & Mahfudz, 2020)

ตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน เป็นตัวแปรที่นิยมใช้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจาก ความได้เปรียบในการแข่งขันจะช่วยให้ธุรกิจมีความสามารถทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน และตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความเป็นเลิศในด้านผลิตภัณฑ์ การบริการ เอกลักษณ์ของธุรกิจ รวมทั้งยังสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจได้อีกด้วย ทั้งหมดนี้จะส่งผลให้ธุรกิจมีการเติบโตและมั่นคง (Teguh et al., 2021) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยให้ธุรกิจมีความเข้มแข็ง สร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า สามารถรักษาฐานลูกค้าและสร้างความน่าเชื่อถือได้ในระยะยาว ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร

6. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ: การสังเคราะห์บทความวิจัยโดยวิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

6.1.1 ควรนำกรอบแนวคิดในการวิจัยไปออกแบบการวิจัยแบบผสม โดยเก็บข้อมูลทั้งในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำข้อมูลที่ได้มาบูรณาการเพื่อยืนยันข้อมูลที่สังเคราะห์ได้ให้มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

6.1.2 จากสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ พบว่ามีตัวแปรบางตัวที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น จึงควรคำนวณอิทธิพลของตัวแปรแต่ละเส้นเพื่อให้ทราบขนาดของอิทธิพล ซึ่งจะสามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

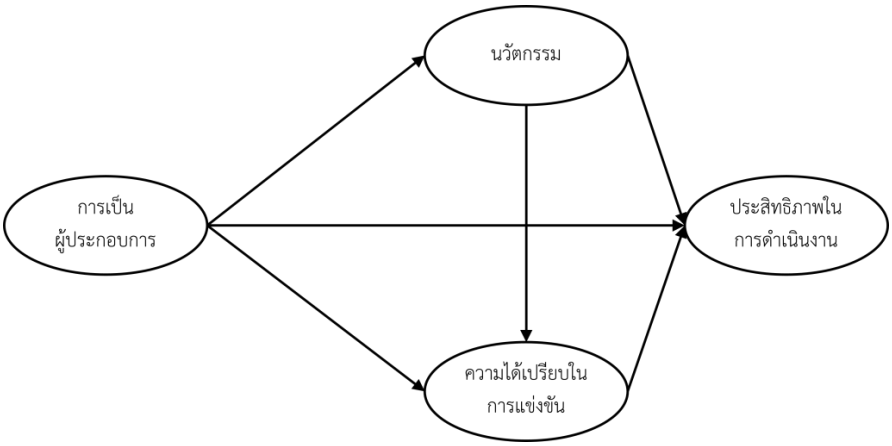
6.2.1 สัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจอาหาร ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้จัดการร้านอาหาร และนักวิชาการทางด้านอาหาร เพื่อให้ได้ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารเพิ่มเติม และสามารถยืนยันได้ว่าตัวแปรที่สังเคราะห์ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ถูกต้องสมบูรณ์ เชื่อถือได้

6.2.2 นำตัวแปรที่ได้จากกรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ ไปศึกษาถึงองค์ประกอบที่ใช้ในการวัดตัวแปรแต่ละตัว โดยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารเพิ่มเติม เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ใช้นการวัดตัวแปรที่สามารถนำไปทดสอบค่าทางสถิติให้ได้ผลการวิจัยในอนาคต

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประกอบไปด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ การเป็นผู้ประกอบการ นวัตกรรม และความได้เปรียบในการแข่งขัน และจากสมมติฐานการวิจัยทั้ง 9 สมมติฐานที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัย

เชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของร้านอาหารที่ให้บริการเต็มรูปแบบ แสดงได้ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ
ที่มา : จากการสังเคราะห์ตัวแปรของผู้วิจัย, 2567

จากภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้นจำนวน 1 ตัวแปร คือ การเป็นผู้ประกอบการ ตัวแปรส่งผ่านจำนวน 2 ตัวแปร คือ นวัตกรรม และความได้เปรียบในการแข่งขัน และตัวแปรตามจำนวน 1 ตัวแปร คือ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยในอนาคตต่อไป โดยตัวแปรการเป็นผู้ประกอบการส่งผลทางตรงต่อตัวแปรนวัตกรรม ตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขันส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตัวแปรนวัตกรรมส่งผลทางตรงต่อตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน และส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขัน ส่งผลทางตรงต่อตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

8. เอกสารอ้างอิง

Anggraini, F., Puttri, D., & Nabila, H. (2022). Linkage of entrepreneurial orientation on business performance of women entrepreneurs and mediation role of competitive advantage. *Journal Manajemen dan Kewirausahaan, 10*(1), 71-78.

Aunyawong, W., Waiyawuththanapoom, P., Thitarta, P., Kerdpitak, C., Vaiyavuth, R., Kasidej Sritapanya, K., & Shaharudin, M.R. (2024). The effect of green supply chain management practices on performances of herb manufacturers in Thailand. *Uncertain Supply Chain Management, 12*(1), 417-424.

Bandumula, N. (2018). Rice production in Asia: Key to global food security. *The National Academy of Sciences, 88*(4), 1323-1328. doi.org/10.1007/s40011-017-0867-7

Cha, S. C. (2020). Customers' intention to use robot-serviced restaurants in Korea: Relationship of coolness and MCI factors. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, 32*(9), 2947-2968.

Changalima, I.A., & Elias, R. (2024). Mediating effect of purchasing efficiency on the relationship between purchasing analytical skills and restaurant performance: a PLS-SEM approach. *Journal of Money and Business*, https://doi.org/10.1108/JMB-11-2022-0058

Department of Business Development. (2024). *Statistics 2024: data on legal entities established and dissolved by business type 2024.* https://www.dbd.go.th/common-article/24

Filimonau, V., Todorova, E., Mzenbe, A., Sauer, L., & Yankholmes, A. (2020). A Comparative study of food waste management in full service restaurants of the United Kingdom and the netherlands. *Journal of Cleaner Production, 258*, 1-12. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.120775

Filimonau, V. Zhang, H., & Wang, L. (2020). Food waste management in shanghai full-service restaurants: A senior managers' perspective. *Journal of Cleaner Production, 258*, 1-13. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.120975

Hajizadeh, K., & Kazemi, A. (2022). The Effect of spiritual marketing and entrepreneurial orientation on determining sustainable competitive advantage: A case study of soliko kale company. *Journal of Business and Management Studies, 4*(4), 212-223. doi: 10.32996/jbms.2022.4.4.20

Ing, P. G., Lin, N. Z., Xu, M., & Thurasamy, R. (2019). Customer Loyalty in Sabah Full Service Restaurant. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*, 1355-5855. DOI 10.1108/APJML-07-2019-0437

Kalogiannidis, S. (2020). Covid Impact on Small Business. *International Journal of Social Science and Economics Invention, 6*(12), 387-391.

Ketchen, D. J., & Craighead, C. W. (2020). Research at the Intersection of Entrepreneurship, Supply Chain Management, and Strategic Management: Opportunities Highlighted by COVID-19. *Journal of Management, 46*(8), 1330-1341.

Kim, J. J., Kim, I., & Hwang, J. (2021). A Change of Perceived Innovativeness for Contactless Food Delivery Services Using Drones after the Outbreak of COVID-19. *International Journal of Hospitality Management, 93,* 102758.

Kiyabo, K., & Isaga, N. (2020). Entrepreneurial Orientation, Competitive Advantage, And SMEs' Performance: Application of Firm Growth and Personal Wealth Measures. *Journal of Innovation and Entrepreneurship, 9*(12), 1-15. doi.org/10.1186/s13731-020-00123-7

Lame, G. (2019) Systematic Literature Reviews: An Introduction. *International Conference On Engineering Design, Iced19*. Delft, The Netherlands

Lee, C., Hallak, R., & Sardeshmukh, S. R., (2016). Innovation, Entrepreneurship, and Restaurant Performance: A Higher-Order Structural Model. *Tourism Management, 53*, 215-228.

Lee, S., Chua, B-C., & Han, H. (2020). Variety-Seeking Motivations and Customer Behaviors for New Restaurants: An Empirical Comparison Among Full-Service, Quick-Casual, and Quick-Service Restaurants. *Journal of Hospitality and Tourism Management, 43*, 220-231. https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.04.004

Linton, G. (2019). Innovativeness, Risk-Taking, And Pro-Activeness in Startups: A Case Study and Conceptual Development. *Linton Journal of Global Entrepreneurship Research, 9*(20), 1-21. https://doi.org/10.1186/s40497-019-0147-5

Lubis, A. M., & Basbeth, F. (2021). The Influence of Entrepreneurial Orientation and Innovation Capability on Perceived Firm Performance with The Mediating Role of Market Orientation Case Study in PT WIKA Industri & Konstruksi. *International journal of business studies, 5*(3), 149-156, Doi : https://doi.org/10.32924/ijbs.v5i3.171

Mandracchia, F., Tarro, L., Valls, R. M., & Solà, R. (2021). Interventions to Promote Healthy Meals in Full-Service Restaurants and Canteens: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Nutrients, 13*(1350), 1-29. https://doi.org/10.3390/nu13041350

Mulyana, M., & Hender, H. (2020). Market and Entrepreneurial Orientation On Business Performance: Role of Networks Innovation Agility. *Journal of small business & entrepreneurship*, 1-17. doi: 10.1080/08276331.2020.1855025

Na, Y. K., Kang, S., & Jeong, H. Y. (2019). The Effect of Market Orientation on Performance of Sharing Economy Business: Focusing on Marketing Innovation and Sustainable Competitive Advantage. *Sustainability, 11*(729), 1-19. doi:10.3390/su11030729

Office of Trade Policy and Strategy (OTPSS). (2023). The situation of food and beverage business in Thailand: "Challenges and adaptations for the survival of food and beverage businesses". Retrieved June 12, 2023, from https://uploads.tpso.go.thattached%20full_report_restaurant20Rev1.pdf

Okoli, C. (2015). A Guide to Conducting a Standalone Systematic Literature Review. *Communications of the Association for Information Systems, 37*(43), 879-910.

Putra, F. K. K., Putra, M. K., & Novianti, S. (2023). Taste of asean: traditional food images from Southeast Asian countries. *Journal of Ethnic Foods,* 2-15. doi.org/10.1186/s42779-023-00189-0

Ribeiro, O. C. de. R., & Neto, P. J. S. (2021). Sustainable Competitive Advantage and Green Innovation: A Review of Joint Scale Propositions. *Gestão & Produção, 28*(3), 1-20. https://doi.org/10.1590/1806-9649-2021v28e5669

Teguh, S., Hartiwi, P., Ridho, B. I., Bachtiar, S. H., Synthia, A. S., & Noor, H. A. (2021). Innovation Capability and Sustainable Competitive Advantage: An Entrepreneurial Marketing Perspective. *Journal of Asian Finance, Economics and Business, 8*(5), 127-134. doi: 10.13106/jafeb.2021.vol8.no5.0127

Thaothip, L. (2010). *Libraries in Open Access Era.* Faculty of Library Science, SWU.

TTB Analytics Economic Analysis Center. (2024). *TTB analytics sees the restaurant business in 2024 as having a value of approximately 669 billion baht.* https://www.ttbbank.com/th/newsroom/detail/ttba-restaurant-market-2024.

Widyanti, S., & Mahfudz, M. (2020). The effect of entrepreneurial orientation, use of information technology, and innovation capability on smes' competitive advantage and performance: evidence from Indonesia. *Diponegoro International Journal of Business, 3*(2), 115-222. doi: https://doi.org/10.14710/dijb.3.2.2020.115-122